

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i
świąt uroczystych w Drukarni
Stanisława Gieszkowskiego.

№ 145.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon.
miesięcznie złotych sześć.

PIĄTEK 30 Czerwca 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła pott. iteau.	Psycho- mctr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
27	6 27 4. 26 2 4. 83 10 5. 26	+10. 14. 11.	54 65 24	Zachodni ZPn.Zachodni PPn.Zachodni	slaby ,, ,,	Pochmurno Pogoda z Chmurami ,,

Wiadomości krajowe.

A U S T R Y A.

Wiedeń 25 Czerwca. — Ze wszystkich klass ludu wieśniacy najwięcej skorzystali na obecnych zmianach, a to przez zniesienie pańszczyzny i podatków. Wdzięczność też włościan wszędzie prawie się pokazuje, a przychylnosc ich do stolicy wyraża się często w sposób rozrzewniający; wieśniacy przy wyczajeni udawać się zawsze do władzy wiodomej, przychodzą teraz ciągle z licznymi darami do auli uniwersyteckiej, którą ze względu na ważną rolę jaką w wiedeńskich wypadkach odegrał uniwersytet, za siedlisko władzy uważają. I tak wczoraj przywieźli 16 wozów z winem i wiktuałami w darze studentom, którzy takowe po większej części rozdali pomiędzy robotników.

Zamierzają tu prosić rządu, aby Królestwo Galicji osobny sejm odbywało, dla sparializowania na tutejszym wyższości sławiańskiej. Gdy bowiem na sejmie tym 11 milionów sławian a tylko 6 milionów Niemców jest zastąpionych, przeto Giermanizm przy ważnych kwestyach zawszeby odnosił klęskę, co przez usunięcie 5 mil. Sławian stanie się mniej niebezpiecznym.

(G. Wr.)
Dziś w niedzielę minister spraw wewn. Pillersdorf przedstawił arcyxiażciu Janowi wedza naczelnego i officerów gwardyi narodowej i wspomniat przy tej sposobności, że taż gwardya kilkakrotne dała już dowody tęgosci swojego ducha i swięczynności. J. C. W. zapytał kommandanta o stan i organizacya gwardyi, i odpowiedział w prostych i serdecznych wyrazach, że instytucya strzegąca porządku i bezpieczeństwa, piękne ma powołanie. Przedstawi ona własność, przemysł i intelligencya, zadanie jej tém jest obecnie ważniejszém, iż się zbliża chwila otwarcia sejmu, który bez przeszkody odhyć się winien, spodziwa się że wróci dla Wiednia pokój, przez który stolica cesarska na nowo zakwitnie. „Mój Cesarz“ rzekł dalej arcyxiażcie „jest slaby i wystatł mnie staroego człowieka abym miejsce jego zastąpił. Tyle jestem przekonany o jego konstytucyjnej woli i uczciwych zamiarach, ile posiadam jego zaufanie, i wiem, iż mój cesarz

wszystkiego tego co przyobiecal, jako uczciwy człowiek dotrzyma. Moi panowie! O żadnej reakcyi nie ma mowy, gdyż ona jest niepodobną. Widzę ja z waszych oczu: legio akademicka, obywatele i gwardziści, że na was rachować mogę; dla tego jedności między nami, jedności przedewszystkiem potrzeba! Mam w was zaufanie, ufajcież więc i wy mnie.“

Minister po téj przemowie oznajmił iż Cesarz zezwolił na skompletowanie 6 baterij dla gwardyi narodowej. Arcyxiażę dodał: dzielnym mężom trzeba zaufać, zaufanie z jednéj strony wywołuje zaufanie z drugiej; zresztą, panowie chcę was jeszcze raz widziéć wszystkich, wszystkich i wkrótce.“ Następnie podziękował jeszcze za wyprawioną mu serenadę. Słowa dostojnego xięcia są nam najświętszą rękomią stałej i niewzruszonej woli naszego dobrego Monarchy. (G. Wiéd.)

— Dnia 26 Czerwca. —

Arcyxiażę Jan przyjmował wczoraj w imieniu Cesarza i jako jego namiestnik w oddzielnych audyencyach ministeryum, generalicya i garnizon, gwardya narodowa, magistrat z komitetem gminnym, oraz komitet obywateli, gwardyi narodowej i akademików stolicy, przy czém wymówiono wyrazy serdecznej przychylności do osoby czcignodnego monarchy, i do jego dostojnego namiestnika, oraz wzajemnego zaufania, i z równą z obu stron szczerością i otwartością, zdanie o wypadkach obecnych ścisłej jedności i współdzieltania wszystkich wymagających wynurzono.

Arcyxiażę namiestnik wydał w tymże dniu proklamacya, w której oznajmując swoje posłannictwo, wzywa do jedności, spokojności, porządku i zaufania, jako jedynych prawdziwych rękomi wolności.

W E G R Y.

Pestl 22 Czerwca — Potęga illyrsko-serbskich powstańców znacznie się wzmożła. W górach Pamenicy za Carlowitz obozuje 15,000 ludzi, w tak zwanych rzymskich szancach między Jarkiem a Tamerina 6000 ludzi a pod Pereslem 20,000 chłopów i grenczerów. W Syrmińskim komitacie powstańcy rozbroili szwadron huzarów. Z strony węgierskiej wystąpi przeciwko nim 50,000 wojska z ogromną

artylleryą. Nie znikła wszakże jeszcze nadzieja załatwienia téj sprawy na drodze pokoju. Jeden z radykalnych dzienników tutejszych oskarża kamarylę, iż chce otruć cesarza! i mówi o skutkach jakżeby śmierć jego za sobą pociągnęła, mianowicie o zupełném rozpadnięciu się monarchii austriackiej.

(G. Wr.)

CZECHY.

Praga 22 Czerwca. — Wczoraj wieczór wyszły pierwszy raz po ostatnich wypadkach dzienniki tutejsze z których jednak widać że je pod działaniami Hradszynu pisano. Wczoraj także wyszło obwieszczenie ks. Windischgrätza w którym zapewnia że chce utrzymać wszystkie konstytucyjne swobody; a zaraz potem ogłoszenie burmistrza Wanki wzbraniające zgromadzeń i drukowania pism ulotnych. Jak długo jeszcze stan oblężenia trwać będzie nie wiemy; w przeciągu ośmiu dni ma się zebrać sejm krajowy. Przed trzema dniami krwawy zaszedł wypadek w Blechowit. Gdy wracający z Pragi studenci wiedeńscy nie chcieli wojsku wydać broni jaką przysobie mieli, wszczęła się bójka, w której wielu raniono a 6 do 8 jak mówią utraciło życie. (G. Wr.)

Wiadomości zagraniczne.

ROSSYA.

Królewiec 23 Czerwca. Donoszą nam w liście pisanym z Rygi, przy udzieleniu uderzających szczegółów, o niemałych rozruchach zaszłych w Petersburgu. Udało się władzom takowe w krótkim czasie przytłumić, miało jednak kilka set osób w nich zginąć. Nie wiedząc czy ta wiadomość zasługuje na wiarę wstrzymujemy się z udzieleniem jęj szczegółów.

(G. Wr.)

Od granicy Rosyjskiej 26 Czerwca. Dowiadujemy się od Rosyjskiego urzędnika, iż Cesarz w tych dniach zjechać ma do Warszawy, i tamże zupełną ogłosić amnestyą dla wszystkich Emigrantów i osadzonych w Sybirze Polaków. Ma dalej ogłosić zachodnio Stawiańskie państwo pod naczelnictwem syna swego W. K. Konstantego. Pod Kaliszem coraz większe zbierają się oddziały wojska. Podróżni z Warszawy zapewniają, iż na drodze do Kalisza są w marszu znaczne masy ku pruskiej granicy dążące. W Kaliszu powszechnie mówią, iż w przyszły czwartek Rosyjanie wkroczą do W. X. Poznańskiego. (*)

PRUSSY.

Berlin 25 Czerwca. — Urzędowa gazeta pruska zawiera rozporządzenie królewskie, stanowiące, iż żaden członek zgromadzenia narodowego nie będzie mógł być pociągnięty do odpowiedzialności za zdania i opinie wypowiedziane na publiczném posiedzeniu, ani téż za żaden czyn bez pozwolenia izby aresztowanym, wyjąwszy gdyby był schwyta-

(*) Red. Gaz. Nadodrzańskiej z niedowierzaniem przyjmuje te wiadomości. Są one tak niepodobne do prawdy iż się temu wcale nie dziwimy.

nym na gorącym uczynku, lub w przeciągu 24 godzin po onegoż dopełnieniu. Postępowanie sądowe przeciw aresztowanemu reprezentantowi będzie mogło być na żądanie zgromadzenia zawieszonem na czas trwania jego posiedzeń.

(P. S. A.)

Dnia 22 Czerwca. Z pewnością jesteśmy zawiadomieni, iż Austria zdecydowała się oddać Włochy pod pewnemi finansowemi układaniami, i że nie będzie stawiać przeszkód w reorganizacji tychże pod Karolem Albertem. P. Arago z liczném personelem swego poselstwa, rozwinął nadzwyczajną czynność w Berlinie, a z tego co wiadomo wnosić można, iż Francya ma na celu takowe przymierze z niemcami, któreby plany Rossyi z neutralizowały.

Poznań 20 Czerwca. Wiadomości z Polski o sile sciągniętego na granicę wojska Rosyjskiego ciągle są niepewne. Według ostatnich doniesień liczba wojska od Torunia do Krakowa jest rzeczywiście bardzo znaczna, nie jest jednak nigdzie skoncentrowana ale raczej po wsiach i miastach rozłożona. Zdaje się jednak iż główna siła zbiera się ku południowi i wymierzona jest albo przeciw sławiańskim ruchom, albo co prawdopodobniejsza, przeciw Turcyi. Tem zaś prawdopodobniejszym jest to mniemanie, iż Rossya właśnie ruchy te ku południowi pokryć chce w oczach Europy i w tym celu stara się uwagę jęj wyłącznie zwracać na niemieckie granice, rozsiewając umyślnie w tym celu pogłoski o ogromnych massach wojska na pruskich granicach zbierających się. Tak np. w pogłosce o zakupienie 3,000 morgów na obóz rosyjski nie ma słowa prawdy. Według innych wiadomości siły rosyjskie tak są rozłożone wzdłuż pruskiej granicy, iż część Pruss po prawym brzegu Wisły leżącą, jako téż Szląsk, łatwo i bez straty czasu od innych części kraju pruskiego odciąć mogą. Nareszcie donoszą, że bieg kuryerów między Berlinem a Petersburgiem przez Warszawę bardzo jest ożywiony.

Pleszów 23 Czerwca. Wzdłuż naszych granic i w niejakićj na kilka mil odległości, wprowadzić nie wiele się powiększyła liczba wojsk Rosyjskich, a nawet i wedle Kalisza mało jest Rosyan; lecz za to w okolicach Łowicza, ztąd mil 20 znaczne się nagromadziły masy z wielkim parkiem artyleryi i gdzie stosownie założono magazyny. Pruscy oficerowie, odwiedzający w Polsce swoich Rosyjskich kolegów, najserdeczniej przez tychże są przyjmowani i prawie się kąpią w Szampanie. Wywóz z Polski wotów, krów, żyta, jęczmienia, owsa i krup, najsurowiej jest zakazany. Polscy poddani, którzy w ostatniem Poznańskiem powstaniu udział mieli i tamże bili się, dają się widzieć wolnemi w swojej ojczyźnie. Emissaryusze przechodzą granicę, zachwalają obecny w Polsce stan szczęśliwy pod panowaniem Rosyjskiem, i starają się rozszerzać mniemanie, iż rząd pruski sam wzniecił powstanie, aby go mógł krwawo przytłumić.

Krotoszyn 24 Czerwca. Liczba siły Rosyjskiej pod Kaliszem, już od dawna nie jest tak znaczna, jak ją podają dzienniki. Przez nieustanne jedynie ruchy wojsk, złudzenie to nastąpić mogło.

(G. Wr.)

Gdańsk 17 Czerwca. Załoga tutejsza ma być

wzmocnioną do 18,000 ludzi. Przez uzbrajanie twierdz, nasi handlarze drzewa w niemalym są kłopotie iż swoje składy drzewa będące na wiśle w Motllau lub w fossach twierdzy usuwać muszą, nie mając sposobnego miejsca do złożenia przeszło 100,000 kłoców. Zdaje się, iż albo króla, albo xięcia pruskiego przez długi czas w naszych murach mieć będziemy, gdyż apartamenta w gmachu gubernialnym, z xiążęcym zbytkiem są wyporządzone, na co, oprócz płaconych rocznie przez miasta 800 talarów, dodano 8,000. Wszystkie czołna z Odry i Wisły, krążące w okolicach Torunia, zostaną zatrzymane przy tymże mieście, i oddane pod dyspozycją gubernatora, aby wrazie nagłych marszów wojsk przez Wisłę, mieć potrzebne materiały do budowy mostów. Właścicielom tychże czołen zapewniono gratyfikacyi po 4 talary dziennie, za co obowiązani są na każdym po dwóch ludzi do wioseł utrzymywać.

N I E M C Y.

Drezno 22 Czerwca — Na dzisiejszém posiedzeniu drugiej izby, minister spraw zagranicznych Pfordten przedłożył przybyłą depeszę od saskiego posła przy związku, według której zatwierdzono na sejmie związkowym, iż sąsiednie państwa Austrii, jakoto: Prussy Bawarya i Saxonia mają mieć kontyngensa gotowe, aby na pierwszy wniosek austriackiego rządu, przedsięwziąć obronę tegoż państwa. Zgromadzenie z początku postanowienie to nie dosyć energicznie przyjęło, a rzecz ta tegoż dnia oddaną została deputacyi dla spraw sławiańskich z poleceniem aby referat co do tego w następnym dniu był wygotowanym. Minister państwa Pfordten w odniesieniu się do powyższego sprawozdania, zwrócił uwagę zgromadzenia na obecne powstanie Naddunajskich Sławian i dodał, że w obecnych okolicznościach izby dostarczą środków rządowi, które są niezbędne do obrony narodowości i jedności niemieckiej. (G. Wr.)

F R A N C Y A.

Paryż 26 Czerwca. — (Observateur Belge). Komissya wykonawcza odbierając ciągle niepokojące wiadomości o stanie Paryża, postanowiła udać się sama na barrikiady. P. Lamartine opuścił zgromadzenie Narodowe o 5 wieczór. Wszyscy także ministrowie udali się na miejsce walki. Zdaje się, iż rozruchy utłumione na bulwarach, nader groźną przybierają postać w samém mieście i na placu ratuszowym. Zgromadzenie Narodowe odrzuciło się do 8 godziny. Jest ono nieustające, gdy jednak wszystko wojsko zebrane około pałacu wysłano na plac boju, nie mogłoby zatem naradzać się w bezpieczeństwie. O w pół do 8 ogłoszono Paryż w stanie oblężenia o 7 mianowano Cavaignaca wodzem naczelnym całej siły zbrojnej. (Dodatek nadzwyczajną drogą nadeszły) godzina 5 z rana. Paryż jest w okropnem położeniu. Wojna domowa wczoraj rozpoczęta trwała przez noc całą. Nieustannie biją na allarm. Cała ludność jest w ruchu. Powstanie zajmuje lwy brzeg Sekwany szczególnie przedmieścia S. Jacques i S. Marceau. Kilka dworców kolei żelaznej zniszczono. Zgromadzenie Narodowe jest nieustające. Wydano rozmaite proklamacye. Nie

można przewidzieć jak się to wszystko skończy. Godzina 7. Sztandarem powstania jest chorągiew czerwona rzeczywospółtój. Dziennik tego stronnictwa groźnie dziś występuje. W przedmieściach S. Marcina i S. Antoniego stoją jeszcze barrikiady. Godz. 8. Mówią, iż barrikiady w przedmieściu S. Jakóba zdobyte. Jen. Cavaignac miał tam wkroczyć na czele 20,000 i walka trwa jeszcze.

Depesze Telegraficzne. Paryż 24 o 3 z południa. Rozruch trwa jeszcze ciągle. Miasto w stanie oblężenia. Władza rządowa jenerałowi Cavaignac powierzona. Zwycięstwo chyli się na stronę siły zbrojnej. Druga depesza z Brukselli 25 o 4 z południa. Komissya wykonawcza i ministeryum podziękowało. Trzecia z Paryża 24 o 8 wieczór. Walka jeszcze nieskończona. Wojsko i gwardya pozostały wierne. Cavaignac sam wszystkim dowodzi. (D. P.)

W Ł O C H Y.

Constitutionel donosi, iż w d. 10 b. m. król Karol Albert w główniej kwaterze w Garda, podpisał akt, orzekający połączenie Lombardyi z Sardynią. Akt ten zupełnie wygotowany, został mu przedłożony przez p. Cassati i innych dwóch członków rządu tymczasowego w Medyolanie. Rząd tymczasowy ma bezzwłocznie złożyć swój urząd. Zastąpiony zostanie przez komissyą regencyjną, składającą się z Piemontczyków i Medyolańczyków pod prezydencyją Cassati. (P. S. A.)

Palermo 10 Czerwca. Minister spr. zagr. oznajmił izbie deputowanych, iż konsul angielski przestał mu depeszę według których Anglia postanowiła uznać niepodległość Sycylii, jak skoro wybierze sobie na króla jednego z xiążąt włoskich, z domów panujących. Francya także ma się skłaniać do uznania niezawisłości Sycylii. Przygotowana do Kalabrii wyprawa znajduje się w Milazzo, nie będąc jeszcze dość silną aby przedsięwziąć przeprawę.

Podług najnowszych wiadomości z Neapolu daty 13 b. m. Nuncianta został z swoją dywizyą w Sycylii pobitym i jako niewolnik do Messyny odesłany. Sycylianie wylądowali w Kalabrii. Szczęść prowincyj znajduje się w pełnem powstaniu, równie jak Abruzzi. Król obiecał 13 konstytucyj z 1820 r. i zupełne przywrócenie izby deputowanych. (G. Wr.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 27 do dnia 28 Czerwca.

Poniński Seweryn hr., Loeffler Franciszek, Podlewski Waleryan ob., Trzeciński Maxymilian, Masalski Gustaw, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Lewartowska Franciszka Baronowa, Androcola Anna ob., Skolimowski, Lipowski Br., Kęszycki ob., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Ner 6137.

OBWIESZCZENIE.

C. K. Urząd Cyrkularny Krakowski podaje do publicznej wiadomości, że Reskryptem C. K. Kommissji Nadwornej z dnia 5 Czerwca r. b. N. 1643 praes., PP. Józef Sokalski jako pierwszy Sędzia Trybunału M. Krakowa i Jego Okręgu; Jan Kanty Krzyżanowski jako drugi; Tadeusz Boguński jako trzeci; Jacek Lorentski jako czwarty; Tomasz Czech jako piąty i Franciszek Boroński jako szósty — na dalsze trzy lata od dnia 1 Czerwca 1848 r. do tegoż dnia i miesiąca 1851 r. z pensją dotąd przez Niech pobieraną prowizorycznie na rzeczowych posadach potwierdzonemi zostali.

Z C. K. Urzędu Cyrkularnego.
Kraków d. 9 Czerwca 1848 r.

Terlecki.
C. K. Kommiss. Cyrk.

Ner 5,572.

OBWIESZCZENIE.

Ces. Kr. urząd Cyrkularny Krakowski podaje do powszechniej wiadomości, że p. Władysław Paszkowski zażądał paszportu Emigracyjnego do Królestwa Polskiego; wzywają się przeto interessowani, aby w ciągu jednego miesiąca złożyli w tutejszym urzędzie Cyrkularnym dowody swych pretensyj, gdyż po upływie tego czasu żądany passport Emigracyjny wydanym zostanie.

Kraków dnia 10 Czerwca. 1848 r.

Terlecki,
C. K. Komiss. Cyrk.

Ner 6,802.

OBWIESZCZENIE.

Podaje do powszechniej wiadomości, że w myśl rozporządzenia C. K. Kommissoryatu Nadwornego z dnia 6 b. m. i r. N. 1805 Dep. I. odbędzie się w biurach C. K. Urzędu Cyrkularnego Krakowskiego w dniu 11 Lipca r. b. o godzinie 11 z rana publiczna głośnie *in minus* licytacja na wypuszczenie w przedsiębiorstwo naprawy Szklarni mniejszej w Ogrodzie Botanicznym Krakowskim. Cena do pierwszego wywołania w kwocie złp. 20,160 gr. 15 naznacza się. Na *vadium* każdy z pretendentów złoży złp. 2,100. Roboty w ciągu lat 1848 i 1849 wykonane być mają — wypłata należności podobnież w dwóch równych ratach to jest: w połowie w r. b. a w drugiej połowie w roku 1849 nastąpi. — Inne warunki w biurach C. K. Urzędu Cyrkularnego Krakowskiego przejrane być mogą.

Z C. K. Urzędu Cyrkularnego Krakowskiego.
Kraków d. 26 Czerwca 1848 r.

Terlecki.
C. K. Komiss. Cyrk.

Ner 2901.

CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek żądania przez Maryannę z Chmurzyń-

skich Kronesową wniesionego o przyznanie jej w $\frac{1}{3}$ części spadku po Katarzynie z Królikowskich Chmurzyńskiej z summy złp. 5,000 na domu pod L. 144 w Gm. IX. położonym zabezpieczonej składającego się; — po wysłuchaniu wniosku C. K. Prokuratora stosownie do Art. 12 ust. Hyp. z r. 1844, wzywają mieć prawa do rzeczowego spadku, aby z stosownemi dowodami w przeciągu miesiący trzech do C. K. Trybunału zgłosili się, w razie bowiem przeciwnym spadek w mowie będący zgłaszającej się w części przez nią żądanej przyznanym zostanie.

Kraków d. 19 Maja 1847 r.

Sędzia Prezydujący
J. Pareński.

(1r.)

Z. Sekretarz P. Burzyński.

Pisarze Banku Pobożnego w Krakowie.

Na żądanie strony interessowanej, zawiadamiają, iż od fantu zegarek i cukiernia, próby 11 $\frac{1}{2}$, lut. 38 $\frac{3}{4}$, dnia 26 Września 1845 r. do Nr. 297 pod Literą K. w Banku Pobożnym zastawionego, według oświadczenia ogłaszającej się, o wykupienie tegoż fantu osoby, kartka czyli rewers bankowy miał zaginać; przeto wzywają wszystkich interes w tym mających, aby o wykupienie tego fantu najdalej do dnia 1 Listopada 1848 roku zgłosili się; — gdyż wrzecie niezgłoszenia się, fant rzeczony osobie zgłaszającej po tym przeciągu czasu niezawodnie wydanym będzie.

Kraków dnia 27 Czerwca 1848 r.

X. Praszkiwicz P. B. P. Stachowicz K. B. P.

CENY ZBOŻA

Na Targowicy publicznej w Krakowie w trzech gatunkach praktykowane.

Dnia 26 i 27 Czerwca 1848 roku.	1. Gatunek		2. Gatunek		3. Gatunek		
	od	do	od	do	od	do	
	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	
Korzec Pszenicy..	—	20	—	18	—	17	25
„ Zyta . . .	—	19	—	17	—	16	15
„ Jęczmieni.	—	12	15	11	—	10	6
„ Owsa . . .	—	10	—	8	—	8	15
„ Grochu . . .	—	20	—	19	—	17	10
„ Jagiel . . .	35	36	—	—	—	—	—
„ Tatarski . .	—	16	—	—	—	—	—
„ Rzepak le.	—	—	—	—	—	—	—
„ Ziemniaki	—	—	—	—	—	—	—
„ Koniczyny	—	60	—	—	—	—	—

Centnar siana od złp. 1 gr. 24, do złp. 1 gro. 12.
„ słomy od złp. 2 gr. —, do złp. 1 gro. 18.
Sporządzono w Biurze C. K. Kommiss. Targowego.
Kraków d. 27 Czerwca 1848 r.

Za C. K. Komiss. Targowego
Delegowany *Brudzyński* *Konrad.*
C. K. Kom. Policyi.

Z Nrem dzisiejszym kończy się prenumerata kwartalna na Gazetę Krakowską.